

jeho neobmezeného vlastnictví. Než tento důkaz se dovolatelce nepodařil. Obsah listiny nelze vyložit jinak, než jak to učinili oba nižší soudové, že totiž o nějakém převodu do neomezeného vlastnictví nelze mluvit tam, kde zboží zůstalo v držení a moci žalované, to tím méně, když si tato vyhradila právo, koupiti zboží od žalobce kdykoliv zpět, což mělo dle jejího vlastního udání ten smysl, že mohla žalované, kdyby se jí naskytl kupec, sklo prodati. K tomu, by zboží přešlo do neomezeného vlastnictví žalobcova, bylo by podle Šu 425 obč. zák. zapotřebí, prokázati jak důvod tak i odevzdání a přijetí věci. I kdyby se mělo za to, tak, jak to činí napadený rozsudek, že byl žalobcem získán důvod k nabytí práva vlastnického na základě ujednání ze dne 11. května 1922, ačkoli více než pouhé zabezpečení pohledávky úmluva ta neposkytovala a pouhé zabezpečení nemusí býti ještě důvodem po rozumu zákona, neboť není o tom jednotného názoru v theorii i judikatuře, k odevzdání zboží nedošlo a proto také ne k převodu vlastnictví. Nedošlo k odevzdání hmotnému (§ 426 obč. zák.), neboť dle souhlasného přednesu stran u k á z a l pouze jednatel žalované společnosti sklo žalobci a později byl připevněn lístek s nápisem: »Vlastnictví firmy Viktor F.« K odevzdání symbolickému nedošlo rovněž, poněvadž toto jest podle Šu 427 obč. zák. přípustno pouze u věcí, které povahou svou nepřipouštějí hmotného odevzdání a dovolatelka ve sporu netvrdila ani neprokázala, že zásilka skla hmotného odevzdání nepřipouštěla buď vůbec anebo jen s velkými obtížemi. Právem nebylo proto uznáno, že pohledávka žalobcova zanikla způsobem Šu 1414 obč. zák. a trvá tudíž nárok žalobcův podle Šu 1413 obč. zák.

Čís. 3566.

Vůči Maďarsku nebyl dosud proveden čl. 198 smlouvy Trianonské a zejména nebyl dosud proveden § 6 (3) zákona ze dne 30. června 1922, čís. 207 sb. z. a n.

Maďarská pojišťovna jest povinna vyplatiti pojistný peníz v Kč, přijímala-li po měnové rozluce nadále premie v Kč.

(Rozh. ze dne 4. března 1924, Rv I 1657/23.)

Žalobce, pražský obchodník, pojistil se dne 29. dubna 1902 u žalované budapeštské pojišťovny na dožití. Premie platil až do měnové rozluky v korunách rak. uh., po té v Kč, a pojišťovna premie bez výhrady přijímala. Doživ se stanoveného dne (29. dubna 1922), domáhal se žalobce na žalované zaplacení pojistného v Kč. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání, opřenému o dovolací důvody Šu 503 čís. 3 a 4 c. ř. s., nelze přiznati oprávnění. Nepoužitelnost čl. 198 smlouvy Trianonské na spornou pohledávku byla odvolacím soudem právem vyslovena. Žaloba

není předčasnou a nelze řízení z důvodu uvedeného článku přerušiti, poněvadž článek tento stanoví, že budou (tedy v budoucnosti) určeny shodou mezi súčastnými vládami finanční úpravy, nutné rozkouskováním bývalého mocnářství rakousko-uherského a novým uspořádáním měny a že tyto úpravy budou se týkati bank, pojišťovacích společností atd., působících na území bývalé říše. Dosud nebyly však vydány předpisy, které by upravovaly poměry mezi občany čs. republiky a pojišťovnami maďarskými a zejména nebyl dosud vůči Maďarsku proveden § 6 (3) zákona ze dne 30. června 1922, čís. 207 sb. z. a n. a proto nelze článek 198 míru Trianonského pokládati za provedený a účinný pro poměry soukromoprávní. Pro rozhodnutí sporu jest jediné důležitou otázkou, v jaké měně má pojištěná jistina býti žalobci zaplacená, zda ve měně maďarské, či československé. Pojišťovací smlouva, uzavřená mezi stranami dne 29. dubna 1902, předpokládala, že se bude pojištěná jistina platiti ve měně korunové, plativší v bývalém Rakousko-Uhersku. Po rozpadu této říše přišly v úvahu měny maďarská a československá a bylo by řešiti otázku tuto dle ustanovení pojišťovací smlouvy, kdyby byly strany napotom samy byly nezměnily, vlastně nedoplnily ustanovení pojišťovací smlouvy. Dle nesporného přednesu stran platil žalobce pojišťovací premie po převratu ve starých korunách rakousko-uherských a po zavedení měny československé v korunách československých. Žalovaná přijímala od něho premie v této nové měně a daly tudíž tím obě strany sice mlčky, avšak srozumitelně a zřetelně na jevo, jaká měna dle jich vůle na místo původní rakousko-uherské měny nastoupiti má (§§ 863 a 914 obč. zák.). Přijímala-li pojišťovna od pojištěnce měnu československou na plnění závazků z jeho strany, nevracejíc mu přeplatků, které přepočítáním na méně hodnotnou měnu maďarskou sejevily, nemůže se nyní vzpírati jeho požadavku, by i ona ze své strany plnila své závazky vůči pojištěnci v téže československé měně. To by odporovalo nejen úmluvě stran, skutečným plněním a přijímáním plnění projevené (§ 863 obč. zák.), nýbrž i požadavku poctivosti a důvěry v obchodním styku (§ 914 obč. zák., čl. 278 a 279 obch. zák.). Posoudil tudíž po právní stránce věc správně soud odvolací a bylo rozsudek jeho potvrditi, aniž bylo potřebí rozebíratí otázky, zda dle původní pojišťovací smlouvy dlužno za splnění považovati Prahu či Budapešť, zda hlavní jednatelství žalované společnosti v Praze jest též její tuzemskou reprezentací a zda ustanovením §u 16 pojišťovací smlouvy, že pojištěný kapitál bude vyplacen buď ředitelstvím společnosti v Budapešti nebo splnomocněným jednatelem, znamená, že vedle splnění smlouvy v Budapešti nastoupilo i splnění v sídle generál. jednatele v Praze, čili nic.

Čís. 3567.

Odpůrčí řád (cís. nařízení ze dne 10. prosince 1914, čís. 337 ř. zák.).

Splatil-li dlužník jednomu věřiteli splatný dluh, nelze tomu mimo úpadek odporovati, třebas tím byli ostatní věřitelé zkráceni, leč že by dlužník ve srozumění s uspokojeným věřitelem pletichami přivodil dřívější splatnost dluhu.

(Rozh. ze dne 4. března 1924, Rv I 1673/23.)